

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ВИКОНАННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ

М. Рондова, студентка гр. МрФБС-20
Науковий керівник: С. Качула, професор

Становлення та розвиток в Україні ринкових відносин, структурна перебудова економіки, поглиблення демократичних процесів у суспільстві вимагають змін у бюджетній політиці держави, а відповідно у бухгалтерському обліку як інформаційній базі виконання Державного бюджету України. Успішне виконання Державного бюджету може бути забезпечене лише за чіткої організації обліку та звітності, що є ключовим елементом управління бюджетним процесом.

Основна мета обліку виконання Державного бюджету - надання користувачам правдивої та повної інформації про фінансовий стан, результати виконання бюджету та рух бюджетних коштів.

Виділяють такі основні функції бухгалтерського обліку, як [1]:

- запис інформації про операції з виконання бюджету, що здійснюються органами Державної казначейської служби України, та можливість відображення їх в агрегованому вигляді у звітності з метою аналізу та управління;

- відображення детальної інформації про контрагентів кожної операції та параметрів самих операцій для складання внутрішніх звітів з метою аналізу та контролю.

Облікова політика системи органів казначейства базується на основних принципах бухгалтерського обліку, яких вони повинні дотримуватися при веденні обліку і складанні зовнішньої та внутрішньої звітності.

Принципи обліку - законність, повнота та достовірність усіх операцій з виконання Державного бюджету в органах Державної казначейської служби України з забезпеченням всіх правил бухгалтерського обліку та вимог відповідних нормативних актів.

Завданнями обліку виконання бюджету є повне, своєчасне і достовірне відображення процесу виконання Державного бюджету. Ця інформація має дуже важливе значення для управлінської діяльності держави. Дуже важливим при цьому виступає правильна організація обліку виконання бюджету [2].

Складовими організації обліку Державного бюджету є:

- первинні документи, якими оформляються операції щодо виконання бюджету;

- облікові реєстри, в яких відображаються ті чи інші операції і порядок ведення запису в них;

- план рахунків з обліку виконання бюджету держави.

В Україні застосовується касовий метод виконання бюджетів. Це означає, що доходи реєструються в бухгалтерському обліку під час зарахування податків, зборів (обов'язкових платежів) та інших доходів бюджету на єдиний

казначейський рахунок. Видатки бюджету відображаються під час оплати рахунків розпорядників та одержувачів коштів з рахунків. І доходи, і видатки записуються в тому бюджетному періоді, в якому їх було здійснено.

Облікова політика щодо методів оцінки, обліку і контролю активних операцій, мобілізованих казначейством ресурсів ґрунтується на відповідних нормативних документах. Повнота та достовірність операцій бухгалтерського обліку можливі тільки за умови функціонування ефективної облікової політики, яка має бути не тільки постійною впродовж тривалого періоду, але й забезпечувати:

- повноту відображення в бухгалтерському обліку всіх операцій, здійснюваних органами Держказначейства за звітний період;
- відображення в бухгалтерському обліку фактів бюджетних операцій, виходячи з правової форми та економічного змісту;
- однаковість даних аналітичного і синтетичного обліку, а також відповідність показників звітності записам на рахунках бухгалтерського обліку;
- раціональне ведення бухгалтерського обліку з урахуванням особливостей бюджетного процесу [3].

Отже, облікова політика в країні повинна активно сприяти поліпшенню структури активів, якнайшвидшому стягненню сумнівної й безнадійної заборгованості. Активи і зобов'язання мають бути оцінені та відображені в обліку таким чином, щоб не переносити наявні фінансові ризики, які потенційно загрожують фінансовому стану бюджету, на наступні звітні періоди.

Таким чином, облік є інформаційною базою для ефективного управління процесом виконання Державного бюджету, сприяє дотриманню фінансової дисципліни і цільовому використанню бюджетних коштів. Це в свою чергу, забезпечує виконання бюджетом його основної функції - раціонального розподілу й перерозподілу валового внутрішнього продукту та дотримання необхідних пропорцій у розвитку суспільства.

Література:

1. Бухгалтерський облік: навч. посіб. / Т.В. Давидюк, О.В. Манойленко, Т.І. Ломаченко, А.В. Резніченко. – Харків, Видавничий дім «Гельветика», 2016. – 392 с.

2. Бюджетна система: підруч. / за ред. С. І. Юрія, В. Г. Дем'янишина, О. П. Кириленко. – Тернопіль: ТНЕУ, 2013. – 624 с.

3. Бюджетна система: навчальний посібник. Друге видання, перероблене і доповнене / І.Л. Шевчук, В.О. Черепанова, Т.О. Ставерська / – Харків: Видавець Іванченко І. С., 2015. – 284 с.